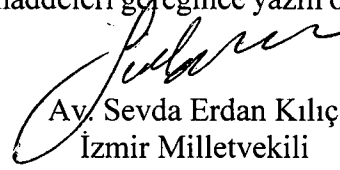

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ay. Sevdâ Erdan Kılıç
İzmir Milletvekili

Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. 2024 Yılı Denetim Raporu'nda, Bankanın temel faaliyet alanı olan kredi tahsis süreçlerine ilişkin ciddi yapısal zafiyetler tespit edilmiştir. Raporda yer alan BULGU 7.3.1 kapsamında; Yönetim Kurulu kararıyla kredi limiti tahsis edilen bazı firmalar için firma bazında kredi derecelendirme notu bulunmadığı, yalnızca grup bazlı değerlendirme yapıldığı belirtilmiştir. Bu durum, kredi riskinin sağlıklı ölçülmesini engellediği gibi, kamu kaynaklarının keyfi ve denetimsiz biçimde kullanılmasına zemin oluşturmaktadır. Aynı raporda yer alan BULGU 7.3.2 kapsamında ise; Bankanın kredi politika ve prosedürlerinde, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yayımlanan Kredi Tahsis ve İzleme Süreçlerine İlişkin Rehber'de açıkça tanımlanan kredi tahsis kriterlerine yer verilmediği tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle; hangi firmaya, hangi mali yeterlilik ölçütlerine göre, hangi risk analizleriyle kredi verildiği belirsizdir. Tamamı Hazine'ye ait olan, 2024 yılında 34,8 milyar TL net kâr açıklayan ve kamu güvencesiyle faaliyet gösteren bir bankada; kredi tahsis süreçlerinin bu denli şeffaflıktan uzak ve nesnel ölçütlerden yoksun olması, hem kamu yararı hem de hesap verebilirlik ilkeleri açısından kabul edilemezdir.

Bu kapsamda;

1. Sayıştay raporunda belirtildiği üzere, 2024 yılında firma bazında kredi derecelendirme notu olmaksızın kredi limiti tahsis edilen 21 firma hangileridir? Bu firmaların; ünvanları, faaliyet alanları, tahsis edilen kredi tutarları nelerdir?
2. Firma bazında derecelendirme notu olmadan kredi limiti tahsis edilmesi yönünde karar alınırken; hangi gerekçeler ileri sürülmüştür? Bu kararlar hangi Yönetim Kurulu kararlarıyla alınmıştır?
3. Firma bazında kredi derecelendirmesi yapılmaksızın kredi kullanılarak; kredi riski, kamu zararı, kaynakların etkin kullanımı açısından doğurabileceği sonuçlara ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?
4. Sayıştay tarafından açıkça tespit edilmesine rağmen, Türk Eximbank kredi politika ve prosedürlerinde kredi tahsis kriterlerinin neden yer almadığı Bakanlığınızca nasıl açıklanmaktadır?
5. Kredi tahsis süreçlerinde; borç/özkaynak oranı, nakit akışı yeterliliği, faiz karşılama oranı, kaldıraç oranı gibi nesnel ve ölçülebilir kriterler neden politika metinlerine dahil edilmemiştir?
6. Sayıştay raporunda yer alan bu iki bulgu doğrultusunda; kredi tahsis süreçlerinin şeffaflaştırılması, firma bazlı derecelendirme sisteminin zorunlu hale getirilmesi, keyfi uygulamaların önlenmesi amacıyla hangi somut düzenlemeler yapılmıştır veya yapılması planlanmaktadır?
7. Tamamı kamuya ait bir banka olan Türk Eximbank'ta, nesnel kredi kriterleri olmaksızın yüksek tutarlı krediler kullanılarak; belirli sermaye gruplarının kayırdığı yönündeki kamuoyu algısını güçlendirdiği dikkate alındığında; bu algının giderilmesine yönelik bir denetim veya soruşturma başlatılmış mıdır?